

ДО
Г-ЖА НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 51-ОТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ОТНОСНО: Противоречие на Правилата за акредитация в Народното събрание с Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КИСЕЛОВА,

Съгласно т. 17 от Правилата за акредитация в Народното събрание на представителите на средствата за масова комуникация и за тяхната работа при отразяване на дейността на парламента № АД-350-09-1/18.02.2013 г., изм. и доп. със заповеди на Председателя на НС № АД-050-05-163/01.09.2020 г. и № АД-49-350-05-118/05.09.2023 г. (Правилата за акредитация) журналистите осъществяват своята дейност в следните обособени зони на територията на сградите на Народното събрание:

а) пл. „Княз Александър I“ № 1:

- Обособена пресгалерия пред Конферентната зала;
- Конферентна зала;
- Трибуна за изявления в мраморното фоайе;
- Мраморно фоайе;
- Обособени пресгалерии в пленарната зала;
- Фоайето пред пленарна зала.

б) пл. „Народното събрание“ № 2:

- Пресгалерия, обособена в Западния кулоар на сградата;
- Трибуна за изявления в Източния кулоар на сградата;
- Обособени пресгалерии в пленарната зала;
- Галерия „Балкони“.

Съпоставката с § 10 от Допълнителните разпоредби на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание (ДР на ПОДНС), съгласно който “Достъпът на журналисти в сградата на Народното събрание за пленарни заседания при изпълнение на служебните им задължения е свободен и неограничен, както и тяхното придвижване. Достъпът се предоставя съгласно Правилата за акредитация в Народното събрание” обаче води до извода, че е налице противоречие между акт с по-нисък ранг и акт с по-висок ранг, какъвто е ПОДНС.

Следва да бъде направено разграничение между “достъп” и “придвижване”. Докато достъпът касае пропускателния режим на влизане в сградите на Народното събрание, то придвижването касае движението на журналистите вътре в самата сграда. Те притежават различна правна природа и преследват различна легитимна цел. Режимът на достъп преследва цели като сигурност, капацитет, проследимост на посетителите и т.н. Той е извънреден спрямо общото право на влизане и затова се обосновава със специални процедури. Следователно, той касае само и единствено пропускателния режим в сградата. Единствено процедурата по достъп може да бъде регламентирана от Правилата за акредитация в Народното събрание съгласно законовата дерогация в § 10 от ПОДНС.

От друга страна, в парламентарната традиция журналистите винаги са имали право на свободно придвижване в рамките на сградите на Народното събрание. Тази свобода на придвижване вътре е част от общата свобода на придвижване, упражняване на професията и събиране на информация. Видно от самата разпоредба на § 10 от ПОДНС, тя не може да бъде ограничавана с Правилата за акредитация в Народното събрание, тъй като липсва такава законова дерогация. Причината за това е, че ограничаването ѝ до обособени за това места, може единствено да доведе до цензура на медиите и до възможност това да се превърне във функционален заместител на забрана за журналистическа дейност. То представлява и вид дискриминация, тъй като е налице различно третиране на журналисти спрямо други външни посетители без обективни причини, като по този начин се нарушава принципа на равенство.

Всичко това води до извода, че е налице незаконно ограничаване на достъпа на медиите до всички общодостъпни за другите допуснати лица части на сградите на Народното събрание, с оглед на което, **настояваме да отмените т. 17 от Правилата за акредитация** в Народното събрание на представителите на средствата за масова комуникация и за тяхната работа при отразяване на дейността на парламента, приета с № АД-350-09-1/18.02.2013 г. и изм. със заповед на Председателя на № АД-49-350-05-118/05.09.2023 г.

На следващо място, § 10 от ДР на ПОДНС, изрично подчертава, че достъпът на журналисти в сградата на Народното събрание за пленарни заседания при изпълнение на служебните им задължения е свободен и неограничен. Второто изречение от същата разпоредба единствено дерогира редът, по който този достъп да бъде предоставен. Всякакви ограничения за предоставяне на достъп на журналисти във връзка с изпълнение на служебните им задължения са абсолютно недопустими и противоречат на ПОДНС. Същото важи и за отнемането на акредитация на журналисти, които вече са успели да докажат, че притежават такова качество. Съгласно т. 24 от Правилата за акредитация “При нарушения на тези Правила Народното събрание предсрочно прекратява акредитацията на съответния представител на СМК”.

Общ законодателен принцип е, че санкционните норми следва да не бъдат общо и неясно дефинирани, за не бъде оставено място за самостоятелни тълкувания, които противоречат на духа и целта на закона. В конкретния случай въпросната разпоредба предоставя правомощие на Народното събрание да отнеме акредитация предсрочно и безсрочно на журналист без изобщо да бъде зачетено негово основно право на защита. За органът не е въведено задължение да посочи за кое точно нарушение се отнема, не е

предвиден ред, по който журналистът да се защити, не ясно кое длъжностно лице следва да постанови това отнемане, не е предвидено с какъв акт става това. Тази норма на законодателния орган противоречи на всеки един принцип, който самият той е налагал в историята от създаването си. Освен това както беше посочено - тази норма противоречи и на материалния закон, тъй като за журналиста съществува единствено законното изискване да докаже, че е такъв. С оглед на това настояваме да бъдат възстановени всички отнети акредитации на журналисти в спешен порядък. Незаконното отнемане на достъпа до сградите на Народното събрание на дискриминационен принцип по метода на "удобството" представлява пряко нарушение на конституционно закрепените права на свобода на изразяване на мнение, свобода на печата и другите медии и най-вече - забраната за цензура. **С оглед на това, настояваме да бъдат възстановени всички отнети до този момент от акредитации на представителите на средствата за масова комуникация, а т. 24 от Правилата за акредитация да бъде изменена по начин, който гарантира гореизброените принципи и който не позволява отнемане на акредитация по усмотрение на дадено лице в рамките Народното събрание, както и да бъде гарантирано правото на защита на журналистите.**

На последно място, следва да обърнем внимание на лимитативното изброяване на т. 8 от Правилата за акредитация. Посочената разпоредба изброява лимитативно на кого се предоставя постоянна акредитация. При липса обаче на легална дефиниция на понятието "журналист", такова стесняване на използваното от закона или в случая ПОДНС понятие е недопустимо. То е в състояние да доведе отново до нарушение на гореизброените принципи. Именно поради това в ПОДНС е използвано понятието "журналист". То е максимално широко с цел да бъдат обхванати всички възможни форми на упражняване на дейност от лица, които събират и разпространяват информация в обществен интерес, независимо от формалния им статус. Само по този начин може да бъде гарантирана прозрачността на дейността на парламентарните структури и парламентарната дейност. С оглед на това настояваме да бъдат изменени Правилата за акредитация в насока премахване на лимитативното изброяване и предоставяне на достъп на всички лица, които събират и разпространяват информация в обществен интерес, независимо от формалния им статус, като за тях да остава задължението да докажат това свое качество, както и да им бъде предоставено право на обжалване, в случай на отказ.

ВНОСИТЕЛИ:

Ивайло Мирчев
Бенгю Бончев
Мартин Коржанов
Анастас Савов
Александър Андреев